

"Donker uur voor Europa" in De Volkskrant (31 augustus 1954)

Source: De Volkskrant. Katholiek Dagblad voor Nederland. dir. de publ. Kolkman, J.A. ; RRéd. Chef Lücker, J.M. 31.08.1954, n° 9 058; 32ste Jaargang. Amsterdam: De Volkskrant. "Donker uur voor Europa", p. 3.

Copyright: (c) de Volkskrant bv

URL: [http://www.cvce.eu/obj/"donker_uur_voor_europa"_in_de_volkskrant_31_augustus_1954-nl-d7e7c551-68ee-4a03-a9db-cc19d1c858c9.html](http://www.cvce.eu/obj/)

Publication date: 14/05/2013

Donker uur voor Europa

ZONDER zich zelfs de moeite te geven een volledig debat aan het verdrag der Europese Defensiegemeenschap te wijden, heeft de meerderheid van de Franse Nationale Vergadering gisteren een zogenaamde prealabele motie goedgekeurd, waardoor dit verdrag voorgoed van de agenda van het parlement werd afgevoerd. Men heeft niet eens gestemd over het verdrag zelf. De Nationale Vergadering heeft alleen maar tot uitdrukking gebracht dat er geen reden bestond om over het EDG-verdrag zelfs maar te praten. Op deze wijze heeft het parlement niet alleen het initiatief van de Franse regering, die destijds het EDG-plan heeft geopperd om te ontkomen aan het gevaar van een Duitse nationale herbewapening gedesavoueerd en de handtekening van een andere Franse regering onder het verdrag doorgestreept, het heeft ook de bodem ingeslagen aan de hoop van al Frankrijks vrienden, dat Frankrijk zich aan het hoofd zou stellen van een politiek, economisch en militair verenigd vrij Europa.

Er was geloof in de levensvatbaarheid van een zodanig verenigd Europa en een ruime mate van zelfvertrouwen nodig om de leidende rol te aanvaarden, die voor Frankrijk scheen weggelegd te zijn. Met diep leedwezen moet men thans wel constateren, dat het Franse parlement deze verwachting diep heeft beschaamd omdat het noch dit geloof bezat, noch dit zelfvertrouwen kon opbrengen. Vervuld van de herinnering aan een groot nationaal verleden heeft Frankrijk een van zijn grote kansen om ook in de toekomst zijn plaats te handhaven in de voorhoede van een vrij, doch voortdurend bedreigd Europa prijsgegeven. Vier jaar lang heeft het de illusie gehandhaafd, dat het zijn taak zou gaan vervullen in een Europese gemeenschap, waarvoor het de regeringen en volksvertegenwoordigingen van vijf andere landen had weten te winnen, alleen maar om deze gemeenschap op het laatste moment de rug toe te draaien en zijn heil te zoeken in een isolement, waarin het tot machteloosheid is gedoemd.

Hoe spijtig het ook is het te moeten constateren, de verantwoordelijkheid voor deze ongelukkige gang van zaken berust voor een zeer groot deel bij de minister-president van de tegenwoordige regering, Pierre Mendès-France. Indien hij zijn woord gestand had gedaan zou het zo ver niet gekomen zijn. Feit is echter dat hij op twee essentiële punten gehandeld heeft in strijd met de beloften, die hij bij zijn ambstaanzaanding heeft gedaan. Hij had op de eerste plaats beloofd, dat hij de eensgezindheid in het Franse parlement zou herstellen. Hij heeft dat niet gedaan. De uitslag zelf van de stemming van gistermiddag bewijst het. En wat in dit verband bijzonder bitter is, deze uitslag bewijst tevens, dat er onder de nationaal denkende meerderheid van het Franse parlement een meerderheid bestond voor de Europese Defensie-Gemeenschap. Het zijn de communisten geweest, die op voorschrift van Moskou in de Franse volksvertegenwoordiging de doodsteek hebben toegebracht aan de EDG. En het is de regering Mendès-France, die daarin heeft berust, hoewel de minister-president bij zijn ambstaanzaanding had verklaard, dat hij nooit de steun van de communisten zou vragen noch aanvaarden.

De minister-president had ook beloofd, dat hij sinds hij in Brussel geen goedkeuring had kunnen verkrijgen voor zijn voorstellen, neutraal zou blijven in het parlamentsdebat. Hij heeft geen woord gehouden, doch met schijnbare objectiviteit het scherpste requisitoir tegen de EDG uitgesproken, dat de Nationale Vergadering ooit had gehoord. Daardoor en door alleen maar te suggereren, dat het einde van de EDG niet de herleving van de nationale Duitse herbewapening zou zijn, zonder ooit uiteen te zetten hoe hij aan dit dilemma denkt te kunnen ontkomen, heeft hij er veel toe bijgedragen een felle anti-EDG stemming in het parlement op te roepen, zonder nochtans voor het gevolg daarvan persoonlijke verantwoordelijkheid te aanvaarden.

De situatie, die thans is ontstaan is alles behalve opwekkend. Dat er een andere oplossing zal kunnen worden gevonden voor het probleem der Duitse herbewapening is niet twijfelachtig. Maar zeer twijfelachtig is het of daarvoor in het Franse parlement wél een meerderheid zal zijn te vinden. Uit de verklaringen, die reeds door verschillende partijen en fracties zijn afgelegd kan men met zekerheid opmaken, dat zulk een meerderheid niet aanwezig is. En de regering moet dit beter weten dan wie ook. Zodat men zich onwillekeurig gaat afvragen of de verzwegen bedoeling van dit alles niet is de NATO-landen te dringen in een positie, waarin zij alleen om het onberekenbare Franse parlement te ontzien genooddaakt zouden worden de lievelingsidee van sommige adviseurs van premier Mendès-France, om zonder Duitsland in te schakelen in de Europese verdediging nieuwe onderhandelingen te openen met de Sovjet-Unie, te verwezenlijken. Het resultaat van zulk een politiek zou almaar aan de Sovjet-Unie de gelegenheid schenken de defensie van West-Europa te

desorganiseren en te demoraliseren.

Indien dat de bedoeling of het gevolg mocht zijn van de tegenwoordige Franse buitenlandse politiek kan men alleen maar vurig wensen, dat Frankrijks bondgenoten zich niet in die positie zullen laten dwingen. En vuriger dan ooit moet de hoop levendig worden gehouden, dat de Europese landen met Frankrijk toch een weg vinden naar grotere samenwerking en eenheid. Dit is een ogenblik om niet te versagen en om, zich vasthoudend aan het voorbeeld van de Kolen en Staal Gemeenschap, nieuwe middelen te zoeken voor de economische en politieke integratie van Europa, die ook Mendès-France zoals hij na „Brussel” verklaarde, wil steunen.